

Με επιτυχία διεξήχθη το 2nd IN - HOUSE LAWYERS FORUM, από την CLEON Conferences & Communications

Τρίτη, 24 Φεβρουαρίου 2023 – Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε το **2nd IN-HOUSE LAWYERS FORUM**, που διοργάνωσε η **CLEON Conferences & Communications** την **Τρίτη, 17 Ιανουαρίου 2023** στο ξενοδοχείο **DIVANI CARAVEL** στην Αθήνα.

Το **2nd IN-HOUSE LAWYERS FORUM** άνοιξε με την εισαγωγική του ομιλία ο **Στέφανος Βιτωράτος**, Δικηγόρος LLM, MA, FIP, CIPP/E, CIPM, Partner, DLE και Co-Founder της Homo Digitalis.

Στην **πρώτη ενότητα** με θέμα: **“Legal & Compliance in Metaverse”**, ο **Γιώργος Σαμακοβίτης**, Professor of Financial Technology του University of Greenwich, έδωσε μια γενική περιγραφή της λειτουργίας της metaverse και των δυνατοτήτων που παρέχονται από τις ψηφιακές τεχνολογίες στην νομική λειτουργία και την κανονιστική συμμόρφωση. Εισήγαγε την συζήτηση για τα πλεονεκτήματα και τα προβλήματα που δημιουργούνται από το νέο τεχνολογικό περιβάλλον, με έμφαση στις εξελίξεις που διαγράφονται στον ορίζοντα.

Ακολούθησε ο **Κωνσταντίνος Π. Αναγνωστόπουλος**, Attorney at Law, European Legal Tech Association Ambassador for Greece, Director & Co-Founder της Athens Legal Tech, που κάλυψε την διάδοση της χρήσης τεχνολογικών εφαρμογών από τον νομικό κόσμο. Μίλησε για εικονική, επαυξημένη, μεικτή και εκτεταμένη πραγματικότητα, προσθέτοντας στην παρουσίαση του Metaverse καθώς και στην έννοια της δημιουργίας ψηφιακής προσωπικότητας και της χρήσης τεχνητής νοημοσύνης. Θέματα ασφάλειας καθώς και πνευματικής ιδιοκτησίας τέθηκαν επίσης προς συζήτηση, με αναζήτηση μεθόδων και κατηγοριών από forum για την επίλυση διαφορών.

Η **Αναστασία Πετσινάρη**, Legal Counsel - Head of Legal & Corporate Governance, Optima Bank, παρουσίασε την ευρωπαϊκή πρόταση Κανονισμού Markets in Crypto-Assets (#MiCA), ενώ αναφέρθηκε και στις προκλήσεις κι ευκαιρίες που θα δημιουργήσει το νέο πλαίσιο ιδίως για τις τράπεζες.

Τέταρτος ο **Sonal Ahuja**, Executive Director του Sunovatech Metaverse, χρησιμοποιώντας την εμπειρία της ιδιαίτερης διαδικασίας προστασίας των παιδιών και των νέων γενικότερα από τις εις βάθος τεχνολογίες εικονικής/ψηφιακής πραγματικότητας, έκανε μια παρουσίαση των εικονικών/virtual κόσμων που δημιουργούνται με την χρήση των νέων τεχνολογιών. Το εύρος των διαθέσιμων αυτών εργαλείων διευκολύνει πλήθος λειτουργιών – ανάμεσά τους και επαγγελματικές, που είναι διαθέσιμες στον νομικό κόσμο – ωστόσο δεν θα πρέπει να παραβλέπονται σε κάθε βήμα οι ευθύνες όσων χρησιμοποιούν παρόμοιες πλατφόρμες για ανεπιθύμητες παρενέργειές τους.

Στην **δεύτερη ενότητα**, η **Κατερίνα Σεφτελή** και ο **Στέφανος Βιτωράτος** ανέλυσαν τα **“The must have skills for an In-house Lawyer in today’s world”**.

Η **Κατερίνα Σεφτελή**, General Counsel and Chief Compliance Officer της DELTA FOODS, παρουσίασε διεξοδική έρευνα της Ernst&Young και του Χάρβαρντ που βασίστηκε στις τοποθετήσεις/απαντήσεις στελεχών νομικών τμημάτων και όσων ασχολούνται με την

κανονιστική συμμόρφωση. Ευρήματα της έρευνας είναι η ιδιαίτερη σημασία της διαχείρισης κινδύνων από τον εσωτερικό δικηγόρο, πέρα από την ενασχόληση με την θεματική των συμβάσεων. Με αυξανόμενο τον όγκο/φόρτο εργασίας των νομικών τμημάτων, η πίεση που ασκείται στα διαθέσιμα budgets δημιουργεί πρόσθετα προβλήματα: η επένδυση σε τεχνολογία βοηθάει, αλλά δεν πείθει εύκολα την εταιρική ηγεσία.

Ο **Στέφανος Βιτωράτος** σημείωσε ότι: *«Για τον εξωτερικό συνεργάτη, οι εσωτερικοί δικηγόροι αποτελούν μια ανεκτίμητη διεπαφή για την καλύτερη κατανόηση των στόχων του εκάστοτε πελάτη. Ο ρόλος τους εξελίσσεται με τα χρόνια, αλλά παραμένουν διαχρονικά εκείνοι που γνωρίζουν καλύτερα την κουλτούρα του οργανισμού τους και καλούνται να παίρνουν αποφάσεις με γνώμονα τους στρατηγικούς στόχους της εταιρείας τους.»*

Στην **τρίτη ενότητα** με τίτλο: *«It's all about risk. How can you prevent risk and protect the value of your company?»*, ο **Σπύρος Θέμελης**, Νομικός Σύμβουλος της ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ, εξήγησε γιατί η επιχειρηματική δραστηριότητα στην εποχή μας είναι συνυφασμένη με τη διαχείριση του ρίσκου και όχι την αποτροπή του με τη στενή έννοια. Ακολουθώντας, παρουσίασε τη μεθοδολογία «yellow zone» ως ένα σύγχρονο εργαλείο αξιολόγησης του ρίσκου, που επιτρέπει στον νομικό σύμβουλο να συνδυάζει τον παραδοσιακό του ρόλο ως θεματοφύλακα της νομιμότητας και της φήμης της εταιρείας, με ενεργότερη και ουσιαστικότερη συμμετοχή στη λήψη της επιχειρηματικής απόφασης. Τέλος, ανέφερε πώς αυτή η μεθοδολογία συνέβαλε αποφασιστικά στην ορθή διαχείριση των κινδύνων από τους νομικούς συμβούλους της ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ, στο πλαίσιο του μετασχηματισμού της από παραδοσιακή καπνοβιομηχανία σε εταιρεία τεχνολογίας, με αντικείμενο την παραγωγή και εμπορία θερμαινόμενων προϊόντων καπνού.

Ο **Ιωάννης Α. Βοσκός**, Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών Εμπορίας της HELLENIQ ENERGY Holdings S.A. μετέφερε την εμπειρία από την επί του πεδίου εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού, περιγράφοντας από τα dawn raids (και την διαταρακτική τους επίδραση στην λειτουργία των επιχειρήσεων) και μέχρι τις ερμηνευτικές δυσχέρειες. Κάλυψε επίσης την λειτουργία των συνδέσμων επιχειρήσεων, δίνοντας έμφαση στο ποιες διαδικασίες.

Έπειτα, η **Κατερίνα Βραχά**, Chief Legal & Compliance Officer της Dixons South East Europe διεπίστωσε ότι παραδοσιακή κατηγορία των νομικών θεμάτων έχει πλέον πλήρως υποκατασταθεί από την έννοια των «νομικών κινδύνων», οι οποίοι ωστόσο χρειάζεται να διαχωριστούν (στην διάγνωση και τον χειρισμό τους) από τους κυρίως επιχειρηματικούς κινδύνους. Η αντιμετώπιση των νομικών κινδύνων προϋποθέτει – και οδηγεί σε – διαμόρφωση στρατηγικής, κυρίως όμως την ανάπτυξη κατάλληλης κουλτούρας/συνειδητοποίησης σε όλο το εύρος της επιχείρησης. Πέρα από την αναγνώριση και την αξιολόγησή τους, μια συνεχής πορεία παρακολούθησης και ελέγχου χρειάζεται να εξασφαλίζεται. Υπ' αυτήν την έννοια, ο εσωτερικός Νομικός Σύμβουλος καταλήγει να λειτουργεί ως συντελεστής στρατηγικής, σε πλήρη συλλειτουργία με την υπόλοιπη διοικητική δομή της επιχείρησης: αυτό, πάλι, απαιτεί διεύρυνση των γνώσεων και δεξιοτήτων του ίδιου του νομικού συμβούλου.

Κλείνοντας την τρίτη ενότητα ο **Γεώργιος Παπαδουκάκης**, Δικηγόρος, επεσήμανε ότι: *«Είναι σημαντικό ο δικηγόρος της εταιρείας να προσαρμόζεται στις απαιτήσεις και αλλαγές που συντελούνται τόσο στην εταιρεία όσο και στο ταχύτατα αναπτυσσόμενο περιβάλλον της*

σημερινής πραγματικότητας. Εξ ίσου σημαντικό όμως είναι και να υπάρχει αμφίδρομη επικοινωνία μεταξύ δικηγόρου και εταιρείας - τόσο στο επίπεδο της διοίκησης όσο και στο επίπεδο των επιμέρους τμημάτων».

Ο **Δρ. Αλέξανδρος Ρόκας**, Legal Counsel, Τράπεζα της Ελλάδος, στην **ξεχωριστή ομιλία** του με θέμα: **«Η μητρική εταιρία ενώπιον των νέων προκλήσεων για την κανονιστική συμμόρφωση του ομίλου»** ανέφερε ότι τα μέλη του ομίλου είναι μεν νομικά αυτόνομα, οι σύγχρονες όμως τάσεις επέκτασης της κανονιστικής συμμόρφωσης οδηγούν σε ενιαία αντιμετώπιση του ομίλου και χάραξη ομιλικών στρατηγικών. Επεσήμανε ότι, ιδίως στο χώρο του δικαίου ανταγωνισμού, ή στο εποπτικό δίκαιο, η τάση αυτή είναι ιδιαίτερα φανερή, ενώ η σχετική συζήτηση είναι βέβαιο ότι θα ενταθεί, μετά και την πρόταση Οδηγίας της Ε.Ε. για την εταιρική δέουσα επιμέλεια.

Στην **τέταρτη** και τελευταία **ενότητα**, με θεματική: **«Implementing transformation & Innovation through HR tools, new processes and technology»**, η **Βιργινία Κόκιου**, Δικηγόρος, Νομική Σύμβουλος Ειδικού Γραμματέα Μακροπρόθεσμου Σχεδιασμού, με τίτλο ομιλίας: **«Το ρίσκο του αύριο συνιστά το μέλλον του χθες»** ανέφερε πως: **«Ο in house νομικός σύμβουλος με μεθόδους Foresight, διευρύνει την γνώση του και μπορεί να ανταποκριθεί στις σύγχρονες προκλήσεις και τα μελλοντικά επιχειρηματικά ρίσκα και να συμβουλευσει ορθά τα στελέχη της επιχείρησης πέρα από τους τυπικούς νομικούς κινδύνους»**.

Η **Ελπίδα Βαμβακά**, Head of Legal της team.blue Greece (papaki & Tophost), President και Co-Founder της Homo Digitalis, στην ομιλία της: **«Άρση Απορρήτου - Τα μεταδεδομένα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και η πρόσβαση σε αυτά από τις αστυνομικές αρχές»** περιέγραψε διεξοδικά την εμπειρία των επιχειρήσεων του κλάδου από την διεξαγωγή ερευνών χωρίς να υπάρχει προηγούμενη έκδοση συλλογικών δικαστικών εγκρίσεων για την πρόσβαση/άρση του απορρήτου. Εξήγησε την ευρύτητα της σημασίας των μεταδιδόμενων, δηλαδή των στοιχείων εκείνων που συνοδεύουν το περιεχόμενο των κυρίως επικοινωνιών.

Η **Ελένη Σταθάκη**, Head of Legal της Upstream, ανέφερε στην ομιλία της: **«Εισάγοντας νέα τεχνολογικά εργαλεία στην Επιχείρηση: Πρακτικές και προβληματισμοί»** ότι πλέον οι επιχειρήσεις εντάσσουν στη λειτουργία τους νέα τεχνολογικά εργαλεία/πλατφόρμες. Η ένταξή τους στον οργανισμό θέλει ιδιαίτερη προσοχή σε σχέση με την ασφάλεια των πληροφοριακών συστημάτων και των προσωπικών δεδομένων. Καθώς εξελίσσονται, τα εργαλεία αυτά θέτουν νέα νομικά ζητήματα, κυρίως σε σχέση με τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης.

Κλείνοντας, η **Πέγκυ Βελλιώτου**, Partner & Head of People, Consulting στην KPMG in Greece, με τίτλο ομιλίας: **«Γιατί το HR πρέπει να σχεδιάσει διαφορετικά τις υπηρεσίες του»** κάλυψε διεξοδικά την **μεταμόρφωση που απαιτείται να επέλθει στην λειτουργία των τμημάτων ανθρώπινου δυναμικού, και η οποία ήδη βρίσκεται σε εξέλιξη προκειμένου να υπάρξει ανταπόκριση στις απαιτήσεις και τις δυνατότητες των νέων τεχνολογιών.**

Συντονιστής του συνεδρίου ήταν ο δικηγόρος και δημοσιογράφος, **Αντώνης Παπαγιαννίδης** και διεξήχθη υπό την αιγίδα της **Homo Digitalis**.

Χρυσός Χορηγός: ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ ΑΒΕΣ

Ασημένιος Χορηγός: MOUSSAS & PARTNERS LAW FIRM

Χορηγοί Επικοινωνίας: Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, Crisis Monitor, Epixeiro.gr, Reporter.gr

Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με το συνέδριο: [2nd Inhouse Lawyers Forum](#) / [Cleon Conferences & Communications](#)

Σημειώσεις για τον συντάκτη:

Η **CLEON Conferences & Communications** ιδρύθηκε τον Μάρτιο του 2021. Διευθύνεται από τον Γρηγόρη Λεωνίδα που δραστηριοποιείται στον χώρο των συνεδρίων και της επικοινωνίας τα τελευταία 30 χρόνια έχοντας διοργανώσει πάνω από 100 εξειδικευμένα συνέδρια. Η εταιρεία εστιάζει στην διοργάνωση συνεδρίων υψηλού επιπέδου και προσφέρει υπηρεσίες επικοινωνίας για δικηγορικά γραφεία και επαγγελματικούς συνδέσμους. Τα συνέδρια καλύπτουν τους τομείς των νομικών υπηρεσιών, της κανονιστικής συμμόρφωσης και της επιχειρηματικότητας στους ακόλουθους κλάδους:

- Χρηματοπιστωτικές Υπηρεσίες
- Ενέργεια
- Υγεία
- Ναυτιλία
- Αεροπλοΐα
- Οικογενειακές Επιχειρήσεις

Για περισσότερες πληροφορίες:

Βικτώρια Ζώινα, Conferences & Marketing Director Τηλ: 210 9221717 | Κιν: 6906753912
vzoina@cleon.gr | <http://cleon.gr/>

Κατερίνα Λιαράκου, Conferences Executive Τηλ: 210 92 21 717
kliarakou@cleon.gr | <http://cleon.gr/>